

امام خمینی رهبر اصول و اهداف

جمعه ۱۳۰۱ و خاطراتی از نهضت اسلامی در بیست و یکمین سالگرد
عروج ملکوتی حضرت امام (س)

به اهتمام

ظفر بنگاش و عقیف خان

ترجمه

ابوالفضل زرنیخی

عنوان و نام پدیدآور

امام خمینی رهبر اصول و اهداف: مجموعه مقالات و خاطراتی از نهضت اسلامی در بیست و یکمین سالگرد عروج ملکوتی حضرت امام(س)/ به اهتمام ظفر بنگاش، عقیف خان؛ ترجمه ابوالفضل زرنیخی.

مشخصات نشر

تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری

ن، ۱۰۲ ص.

شابک

4 - 309 - 212 - 964 - 978

یادداشت

کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. -- فعالیتهای سیاسی /

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸-۱۳۷۹. -- سرگذشتنامه /

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. -- مقاله‌ها و خطابه‌ها.

زرنیخی، ابوالفضل، مترجم / بنگاش، ظفر، خان، عقیف، گردآورنده / مؤسسه تنظیم و نشر

مجموعه افزوده

آثار امام خمینی(س)، معاونت بین‌الملل، مؤسسه چاپ و نشر عروج.

۷۷۴ الف ۱۵۷۶ DSR

رده بی‌کتاب

۹۵۵ / ۰۸۲۲

رده‌بندی ملی

۳۲۱۰۱۸۵

شماره کتابخانه

کد / م ۱۴۸

مؤسسه چاپ و نشر عروج

امام خمینی رهبر اصول و اهداف

به کوشش: ظفر بنگاش، عقیف خان

مترجم: ابوالفضل زرنیخی

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۸۰۰ تومان

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۸۷۳ ۶۶۴۰۴ - دورنگار: ۵ ۶۴۰۰۰

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید زین‌الدین، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، صحن شمعی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۱

• کلیه نمایندگیهای فروش در سراسر کشور

نشانی الکترونیکی: pub@Emam-khomeini.ir

فهرست مطالب

سخن ناشر..... ۱

پیشگفتار..... ۵

میراث سیاسی امام خمینی..... ۱

میراث استعمار..... ۴

نظم جهانی معاصر..... ۸

بصیرت سیاسی امام..... ۱۱

پیروزی عدالت بر ظلم و تحقیر در کمال ناباوری..... ۳

الگوی رهبری اسلامی برای روزگار ما..... ۳۲

یک راه مستقیم جدید..... ۴۱

ایجاد وضعیت اضطراری..... ۴۶

مجادله سلمان رشدی..... ۵۲

ملاقات با امام خمینی در جماران..... ۶۵

امام و انقلاب اسلامی: چشم‌انداز آن در مالزی..... ۸۱

تأثیر امام خمینی بر مسلمانان اتحاد جماهیر شوروی..... ۹۳

رشد شیعی با امام..... ۹۴

نه شیعی، نه غربی، بلکه اسلام بهترین است..... ۹۷

امام خمینی و سایر ملموس او..... ۱۰۰

www.ketab.ir

سخن ناشر

در تاریخ معاصر، نهضت اسلامی ایران جوانی بوده‌اند که برای ایجاد تغییر در جوامع خود سعی داشته‌اند. با الهام از سیره رسول مکرم اسلام جامعه‌ای مبتنی بر اصول و ارزش‌های اسلام را بنا نهادند. این الگویی است که مسلمانان در طول تاریخ و امام خمینی در قرن اخیر دنبال کرده‌اند.

از این رو پرداختن به رهبری نظام سیاسی اسلامی امام خمینی (س) در هدایت انقلاب اسلامی ایران که می‌تواند درس‌هایی آموزنده‌ای در اختیار نهضت جهانی اسلام قرار دهد اهمیت می‌یابد.

کتاب «امام خمینی رهبر اصول و اهداف» متشکل از مجموعه مقالات و مطالب ارزنده‌ای درخصوص اندیشه و آثار نهضت امام خمینی است که به کوشش ظفربنگاش و محمدالعاصی و جمعی از نویسندگان معاصر مناسب‌ترین و یکمین سالگشت عروج ملکوتی ایشان به زبان انگلیسی تدوین و توسط مؤسسه اندیشه اسلامی معاصر در کانادا به زیور طبع

آراسته شده است. این کتاب هر چند یک اثر آکادمیک نیست، اما کوششی است تا ضمن بیان جنبه‌هایی از شخصیت امام در قالب مقاله و بعضاً خاطره و گزارش، نگاهی گذرا به زندگی پربار و پرحادثه ایشان بیافزاید.

ترجمه اثر فوق - با اندکی تلخیص - با توجه به اینکه شیوه رهبری امام خمینی و نقش خردمندانه ایشان در نهضت اسلامی ایران را از نگاه برخی نویسندگان خارجی مورد بررسی قرار می‌دهد اهمیت دوچندان پیدا می‌کند.

ظفربنگم مسرور مؤسسه اندیشه اسلامی معاصر و یکی از نویسندگان این اثر معتقد است که میراث امام، بواسطه راه جدیدی که برای بشریت به روشنی هموار ساخته است، همچنان بر مسائل جهانی اثر گذار است. ایشان در بخش دیگری از کتاب ضمن ارائه گزارشی از ملاقات خود با امام خمینی در جماران می‌گوید: «چند سالها از رحلت امام می‌گذرد، اما یاد و خاطره مجاهدت‌ها و شکیبایی ایشان همچنان در ذهن صدها میلیون نفر در جهان زنده است.

امام محمدالعاصی نیز در مقاله خود تحت عنوان «پیره‌زی عدالت بر ظلم و تحقیر در کمال ناباوری» چنین می‌گوید: «امام خمینی در تاریخ معاصر تثبیت شده است او حکومتی را برپا کرد که وجود تمام مشکلات در مقابل خطرناک‌ترین دشمنان داخلی و خارجی دفع آن خود ادامه می‌دهد.

از دیگر مقالات برجسته این اثر مقاله «الگوی رهبری اسلامی برای روزگار ما» است که به آقای عقیف خان تعلق دارد او در مقاله خود به

رابطه امام با امت و اقدامات قاطعانه و شجاعانه وی پرداخته است. در بخش دیگری از این کتاب، عبدالرحمان کویا نویسنده و روزنامه‌نگار مستقر در مالزی در مقاله خود با عنوان «امام و انقلاب اسلامی: چشم‌انداز آن در مالزی» به تأثیر انقلاب اسلامی در مالزی پرداخته است.

و در پایان مقصود جوادف پژوهش یار مؤسسه اندیشه اسلامی معاصر در مقاله‌ای با عنوان «تأثیر امام خمینی بر مسلمانان اتحاد جماهیر شوروی» چنین گفته است: امام به ما آموخت که دین می‌تواند اساس یک جامعه مدرن و ملاً پیشرفته را شکل دهد.

این معاونت ضمن تسکین از تلاش علمی نویسندگان، از مترجم محترم و دیگر دست‌اندرکاران که در به ثمر رسیدن این کتاب ما را یاری رسانده‌اند تشکر می‌نماید.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)
معاونت امور بین‌الملل

پیشگفتار

سه عامل اساسی در سیرت و استقامت‌های اسلامی برای ایجاد تغییر در جوامع خود عبارتند از: دایره وسیع از وضعیت موجود؛ داشتن هدفی مشخص؛ و روندی که از طریق آن اهداف مد نظر محقق می‌شود. این نیز درسی است که از سیره رسول مکرر اسلام می‌آموزیم؛ زمانی که پیام اسلام را، ابتدا در مکه و سپس در مدینه اعلام کرد. او ماهیت جاهلی جامعه مکه، در واقع همه شبه جزیره عربستان و فتنه و آشوب آن، را به خوبی می‌شناختند و با آن سازش نکردند. به همین دلیل هم، آن جامعه چالش کشیدند و از میان بردند و در نتیجه جامعه‌ای مبسوط و عادلانه و در عین حال ارزش‌های اسلامی را جایگزین آن کردند. روند این تغییر بسیج گروهی از مردم بود که کاملاً به الهی بودن پیام پیامبر اسلام معتقد بودند و باورهای رایج باقی‌مانده از نیاکان خود در مکه را غلط و غیرمنطقی و موجب بهره‌کشی و ظلم در جامعه می‌دانستند. مسلمانان صدر اسلام

مصمم بودند به هر قیمتی این وضعیت را تغییر دهند. و این کار را هم کردند. در اواخر حیات دنیوی رسول خدا، نه تنها اسلام در سراسر شبه جزیره عربستان گسترش یافته بود، بلکه حکومت اسلامی نیز تأسیس و تثبیت شده بود. این روند در مدینه آغاز شد و دامنه آن هم به شرق و هم به غرب کشیده شد به طوری که در پایان عمر آن حضرت سراسر شبه جزیره عربستان را در بر گرفت. جانشینان او نیز قلمرو اسلام را تقریباً به همه جای دنیا، از آسیای مرکزی و چین تا بخش هایی از اروپا، گسترش دادند. این الگویی است که مسلمانان در طول تاریخ دنبال کرده اند.

در تاریخ معاصر مسلمانان، نهضت های فراوانی بوده اند که برای تغییر در جوامع خود مبارزه کرده اند. برخی از آنها مبارزات خود را ملی گرایانه دانسته اند در حالی که برخی دیگر آشکارا اعلام کرده اند که در پی اجرای قوانین اسلامی در جامعه هستند. اما بجز انقلاب اسلامی ایران، هیچ یک از این نهضت ها به موفقیت دست نیافته اند. چه چیزی نهضت اسلامی ایران را از نهضت هایی مثل اخوان المسلمین مصر و جماعت اسلامی پاکستان یا نهضت های بهرام پور و از آرمان ها و روش های آنها متمایز می سازد؟ هرچند نهضت اسلامی ایران نظام ظلم را با موفقیت به چالش کشید و سرنگون کرد، اما سایر نهضت ها در دستیابی به چنین موفقیتی ناکام مانده اند. دلایل فراوانی را می توان برای عدم موفقیت آنها بر شمرد - که تا حدی هم صحیح هستند - اما باید بر این نکته تأکید کرد که هیچ نهضتی بدون مبارزه و از خود گذشتگی موفق نخواهد بود. در سنت انبیهی نمونه ای را نمی توان یافت که بندگان مؤمن

در معرض آزمون قرار نگرفته باشند: همان گونه که در مورد همه رسولان و پیامبران الهی چنین بوده و تا به امروز نیز برای مؤمنان ادامه داشته است. خداوند در قرآن کریم تصریح می‌کند:

آیا مردم چنین پنداشتند که به صرف اینکه گفتند: ما بعمان به خدا آوردیم رهاشان کنند و بر این دعوی هیچ امتحانشان نکنند؟ هرگز چنین نیست. و ما اممی که پیش از ایشان بودند به امتحان در آوردیم تا خدا دروغگویان را از سبک‌گویان که ملام معلوم کند.^۱ (۳ - ۲: ۲۹).

بنابراین، چالش‌ها، محاب و ابتلائات، بخشی از مبارزه هستند که مسلمانان راسخ باید برای تحقق سلام در جامعه تحمل کنند. این اثر بررسی تطبیقی دلایل موفقیت ایران شکست سایر نهضت‌ها نیست اما با اطمینان می‌توانیم بگوییم که هم‌خوان المسلمین و هم جماعت اسلامی از موهبت رهبران پرصلابتی مانند رهبران ایران برخوردار بوده‌اند، هر چند هیچ کدام از آنها جایگاه امام را پیدا نکردند. این دو نهضت نیز برنامه‌های سنجیده‌ای داشتند اما از آنجا که ملام به اهداف تبیین شده خود پایبند نبودند و اغلب گمانه‌زنی‌ها بر ایشان استیاء بود، موفقیت به آنها روی نیاورد و این روند تا به امروز هم ادامه داشته است. آنچه با اطمینان می‌توانیم اظهار کنیم این است که نهضت‌های ایران نمی‌توانند با شرکت در انتخاباتی که تحت مدیریت جاهلیت رایج می‌باشد، جوامع اسلامی برگزار می‌شوند به قدرت برسند. تجربه اخوان المسلمین

۱. برگرفته از ترجمه الهی قمشه‌ای م.

(مصر)، جماعت اسلامی (پاکستان)، جبهه رهایی‌بخش اسلامی (الجزایر) و بسیاری نهضت‌های دیگر که به شکل احزاب سیاسی فعالیت دارند گواهی بر این ادعاست. ممکن است برخی حماس و حزب‌الله و مرتبط‌های آنها را مؤید این بدانند که شرکت در رقابت‌های انتخاباتی در نظام‌های موجود هم می‌تواند نتایج مثبتی به همراه داشته باشد. اما باید این نکته را خاطر نشان کرد که شرایط آنها کمابیش متفاوت است. سر این و اوضاع آنها تحت اشغال مستقیم نیروهای نظامی خارجی است. نتیجه انتخاباتهای دشواری رو به رو هستند: آیا آنها باید جلوی دشمن خارجی بایستند یا ابتدا وضعیت داخلی خود را حل و فصل کنند؟ به هر حال، گزینه‌های خوشایندی پیش رو ندارند و احتمال خطر هر دوی آنها بالاست. اما این کتاب درباره مزایا یا معایب رقابت‌های انتخاباتی یا دست‌نهایی نهضت‌های اسلامی و روش‌های آنها بحث نمی‌کند.

این اثر نتیجه تلاش خاضعان و تعدادی از نویسندگان متعهد در زمینه نهضت جهانی اسلامی برای ادای احترام به احترام امام است که بیست و یک سال قبل رحلت کرد. عروج ملکوتی ایشان در ایران و هم در بیرون از آن اندوه فراوانی به همراه داشت. میلیون‌ها نفر در ایران در مراسم تشییع امام (س) در تهران شرکت کردند و ده‌ها هزار نفر دیگر نیز در گوشه و کنار کشور سوگوار بودند. زمانی که خبر درگذشت امام (س) اعلام شد در جلسه‌ای از سخنرانی‌های دوره‌ای امام (س) در وینینگ^۱ در استان مینسوی^۲ کانادا^۳ بوده. چند ساعت بعد، دکتر کلیم

1. Winnipeg.
2. Manitoba.

صدیقی^۱ از لندن با من تماس گرفت و پیشنهاد کرد تا با اولین پرواز به تهران بروم تا به همراه او در مراسم نماز میت امام شرکت کنیم. چون در تورنتو^۲ نبودم امکان آن وجود نداشت. گرچه می‌توانستم برنامه سخنرانی‌هایم در وینپگ را لغو کنم، اما تدارک چنین سفری برای رفتن به ایران آن هم ظرف چند روز تقریباً غیرممکن بود. گذرنامه‌ام در تورنتو^۳ بزرگتر گرفته. روایت از سفارت جمهوری اسلامی در اوتاوا^۴ چند روز طول می‌کشد؛ هرچند ایران اعلام کرده بود که هر کس تقاضا کند تشریفات می‌دهد و برای او انجام خواهد شد. به هر حال، زندگی در این سه ایالت^۵ مشکلات خاص خود را دارد؛ رفتن از تورنتو به تهران بسیار طولانی‌تر از لندن به آنجاست. بنابراین، گرچه بسیار مشتاق بودم همراه با ایلین و امانی در مراسم نماز میت شرکت کنم، اما محدودیت‌های شخصی مانع من از آن شد.

این را نیز باید یادآور شد که وقتی امام (س) پس از پانزده سال تبعید در اول فوریه ۱۹۷۹ به ایران بازگشتند حدود ده میلیون نفر از ایشان استقبال کردند در صورتی که در مراسم نماز میت ایشان علیرغم گرمای سوزان تابستان، بیش از ده میلیون نفر شرکت داشتند. مقایسه ایرانی باید مصرانه از مردم می‌خواستند که به تهران نیایند چون ظرفیت مراکز پذیرایی پایتخت رو به اتمام بود. صحنه‌های این مراسم، که از طریق تلویزیون پخش می‌شد، بسیار تأثیرانگیز بود.

1. Kalim Siddiqui.

2. Toronto.

3. Ottawa.

4. Atlantic.

آنچه این تصاویر به وضوح ثابت می‌کردند این بود که امام(س) در دل مردم جای داشتند. ایشان با از خودگذشتگی و پشت پا زدن به لذائذ دنیوی اعتماد مردم را به دست آورده بودند. امام جسور و پرجرات بودند و مهمتر از همه اینکه ایمان راسخی به خدا و نصرت او داشتند. مردم می‌دانستند که ایشان رهبری با ویژگی‌های استثنایی هستند. اما در سطح مردم عادی ایران زندگی می‌کردند. آنها همچنین می‌دانستند که امام در زندگی هدف شخصی بجز پایبندی به فرامین الهی و از بین بردن بی‌عدالتی از زمین ندارند. اینها خصیصه‌های یک رهبر واقعاً بزرگ است. اما اینها تنها یک جنبه از شخصیت چند وجهی ایشان است.

امام خمینی متأثر از سنتی عمیقاً اندیشمندانه بود. از اوان جوانی، غرق در مطالعه عرفان و تصوف بودند. علاقه ایشان به فقه بعدها بروز کرد. حتی در دوران جوانی هم که امام مشهود بود که از بی‌عدالتی در جامعه به شدت بیزارند و درباره لایل چنین رخنوتی می‌اندیشیدند. ایشان در سنین جوانی، زمانی که در ساختار سلسله مراتبی علمای ایران بسیار پایین‌تر از سایرین قرار داشتند، شروع به طرح این موضوعات و بحث درباره آنها کردند. اما در عین حال مراد آنها از حضور علما پا را از حدود خود فراتر نگذارند. بعدها که به بالاترین دست یافتند کم‌کم با قدرت بیشتری به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند، که منجر به دستگیری و در نهایت تبعید ایشان از ایران در سال ۱۳۴۲ شد. اما تبعید هم ایشان را از یزید سخترانی باز نداشت. ایشان نه تنها به سخترانی‌های خود ادامه داد بلکه مخاطبان بیشتری را هم به خود جذب کرد. مردم در حسرت یافتن رهبری شجاع، عالم و پرصلابت بودند و

ایده‌آل‌های خود را در امام خمینی یافتند.

شخصیت امام ابعاد بسیاری دارد که این کتاب کوچک نمی‌تواند به همه آنها بپردازد. حتی نمی‌تواند حق یکی از این جنبه‌ها را کاملاً ادا کند...

لازمه است تیمی متشکل از پژوهشگران متعهد با تمرکز بر نوشته‌ها و بیانات امام آنها را به اطلاع جهانیان برسانند. نقش اندیشمندان امام که برای امر مرئوس شناخته مانده بسیار قابل تأمل است. اگر این آثار به درستی، به‌سی و حال و درباره آنها بحث نشود، دنیا از نقش امام در بسیاری حوزه‌ها به‌خبر نخواهد ماند. حتی مشهورترین دستاورد ایشان - رهبری نهضت اسلامی که منجر به وقوع انقلاب اسلامی در ایران شد - چنان که باید، شناخته نشده است و بسیاری از مسلمانان آن را درک نکرده‌اند و در نتیجه کاملاً به ارزش آن عمل نبرده‌اند. بدون شک برخی از اینها نتیجه تبلیغات منفی رسانه‌های غربی و تبلیغات سوء کشورهای مانند عربستان سعودی و کویت است. صورت غیب با امام به دلیل زیان‌هایی است که در ایران متحمل شدند. امام دست‌نشانده و نورچشمی غرب را سرنگون و نظام استعماری غربی را در ایران درهم کوبیدند. این موضوع لطمه شدیدی به منافع اسرائیل و آمریکا از مهمترین اینکته امام، با انقلاب اسلامی در ایران، نظم جهانی پریالاست و صهیونیستی را به چالش کشیدند. و این چیزی بود که غرب نمی‌توانست تحمل کند بنابراین به تبلیغات خصمانه پیاپی و ارائه تصویری منفی از امام دست زد. انتظار هم نمی‌رفت که فضائل او را تحسین کند. حتی امروز هم حکومت اسلامی ایران را با نگاهی بسیار خصمانه می‌نگرند

دقیقاً به این دلیل که برخلاف سایر حکومت‌های جهان اسلام از تسلیم شدن در برابر غرب سر باز می‌زنند.

تبلیغات خصومت‌آمیز رسانه‌های غربی یک بعد این مسئله است. در حقیقت این تأییدی است بر این واقعیت که امام (س) خط‌مشی‌ای را در پیش گرفته بودند که از نظر امپریالیسم و صهیونیسم، دو منشأ اصلی ظلم در دنیا، امروز، چالشی در برابر سیاست‌های استثماری و ضد بشری آنها محسوب می‌شد. اما دلیل دشمنی حکومت‌هایی مانند عربستان سعودی، کویت، عراق، حکومت صدام مخلوع چه بود؟ این دژهای مستحکم در گریز از موجودات نامشروعی هستند که استعمارگران غربی برای حفظ منافع خود برپا کردند. با وقوع انقلاب اسلامی، مبارزات امام (س) علیه امپریالیسم و صهیونیسم، حکام آنها را کاملاً رسوا ساخت. این مسئله در مورد عربستان سعودی که پادشاهان آن خود را در پوشش "متولیان حرمین شریفین" خفی کرده بودند بیشتر صدق می‌کرد. مسلمانان جهان ناگزیر از خود پرسیدند: چگونه ممکن است متولیان حرمین، نوکران کفار و دشمنان قسم‌خورده اسلام باشند؟

تبلیغات خصمانه علیه امام (س) تأییدی است بر اینکه ایشان به دنبال منافع شخصی خود نبودند و اینکه خود را وقف استقامت به خدا کرده بودند. اما عدم آگاهی مسلمانان و سایرین از تأثیر عریان امام (س) در حوزه‌های متنوعی از قبیل درک قرآن، حدیث، عرفان، فلسفه، کلام، اندیشه‌های سیاسی مسلمانان و غیره را نمی‌توان کاملاً ناشی از این تبلیغات دانست. به هر حال، نباید بیش از حد به سعودی‌ها و توان آنها در تأثیرگذاری بر رویدادهای جهان اسلام اهمیت دهیم. آنچه عملاً

وجود ندارد اراده و برنامه سنجیده‌ای برای مطالعه نقش امام(س) است و این حوزه‌ای است که توجه جدی را می‌طلبد.

مشکل دیگر مربوط به وضعیت داخلی ایران و عدم تفاهم میان گروه‌های متعددی است که هرکدام مدعی پیروی از "خط ره" هستند؛ از مسأله بخصوص در مواجهه با چالشهای پیش روی جمهوری اسلامی ایران به یک نحوی برطرف شود.

جشن روزی اسلامی همچنین هر سال سالگرد امام(س) را گرامی می‌دارد. می‌توان از سراسر دنیا دعوت می‌شوند. مقالاتی ارائه می‌شود و همایش‌هایی برگزار می‌گردد. مراسم گرامیداشت به گردهمایی عظیمی در مرقد امام(س) منتهی می‌شود. اما چرا تا به حال هیأتی از پژوهشگران برای انجام پرسش‌های جدی در آثار و اندیشه‌های امام تشکیل نشده و امکاناتی در اختیار آنان قرار نگرفته است؟ هرچند آثار متعددی از ایشان منتشر شده است اما نباید اینگونه تصور کرد که نیاز به کار بیشتری نیست. مردم بعد از گذشت بیش از دو دهه از رحلت امام(س) هنوز هم تعلق خاطر عمیقی نسبت به ایشان دارند و شایسته است که به نقشی خردمندانه امام بیشتر پرداخته گردد.

این کتاب کوچک کوشش ناچیزی است تا به زنجیری بسازد و بر بار و پرحادثه امام نگاهی گذرا بیندازیم. از همه کسانی که پذیرش و حمایت برای چنین مجموعه کوتاهی مقاله‌ای بنویسند سپاسگزارم. این کتاب با اغلاق ظرف دو هفته تدوین شده است بنابراین کاستی‌هایی دارد که اگر زمان و منابع کافی در اختیار بود، شاید دستاورد به مراتب بهتری ارائه می‌شد. نبود وقت، مانع از این شد که عمیق‌تر به موضوعات بپردازیم یا

موضوعات متنوعی از زندگی امام(س) را بررسی کنیم. موضوعی که شاید بتوان در آینده به تفصیل بدان پرداخت مقایسه روش امام(س) در هدایت انقلاب اسلامی ایران با موفقیت‌ها و ناکامی‌های سایر نهضت‌ها در دستیابی به این هدف است. این کار درس‌های آموزنده‌ای در اختیار نهضت جهانی اسلام قرار خواهد داد. با درس گرفتن از موفقیت‌ها و ناکامی‌هایمان بهتر می‌توانیم از عهده چالش‌های پیش رو برآییم.

خداوند مسئلت می‌کنیم که این تلاش ناچیز مقبول کسی که این کتاب پیش او رسیده شده است قرار گیرد: تلاشی صادقانه برای روشن شدن بخش‌هایی که در زندگی امامی بزرگ. این کتاب یک اثر آکادمیک نیست، بلکه بیانگ دیدگاه‌های نویسندگان آن با تأکید بر جنبه‌های بسیار خاص است. می‌دانیم دیگران نیز به این امر سترگ مبادرت کنند و کارهایی به مراتب بهتر انجام دهند، زیرا نیاز به کار فراوانی است.

ظفر بنگاش^۱

مدیر مؤسسه اندیشه اسلامی معاصر

نورث، کانادا

۲۵ جمادی الاول ۱۴۳۱ (۲۰۱۰/۱۰/۵)